

VUC Videnscenter

Nyhedsbrev, marts 2020

- [Projektnyt](#)
- [Interne seminarer, netværksmøder og konferencer](#)
- [FN's Verdensmål på VUC – webportal på \[www.vuc.dk\]\(http://www.vuc.dk\)](#)
- [Har du et projekt VUC Videnscenter burde vide om?](#)
- [Aktuelle projekter og udgivelser fra EVA](#)
- [Diverse anbefalinger – links, rapporter og bøger](#)

Projektnyt

Hvad kendetegner VUC-kulturen? Hør om analyserne af projektet på årsmødet

Vi beskriver ofte vores kultur som noget helt særligt og anderledes end på de øvrige ungdoms-/voksenuddannelser, og som centralt for vores eksistensberettigelse; at vi med vores særlige kultur rummer mennesker, som af forskellige årsager ikke rummes på andre ungdomsuddannelser. Fortællingen er stærk internt i sektoren. Men når vi bliver bedt om at beskrive den for udenforstående, mangler vi eksempler og dokumentation. Danske HF & VUC har derfor bedt Center for Ungdomsforskning (CeFU) på Aalborg Universitet om at undersøge VUC-kulturen.

Analysen dækker alle tre uddannelser: HF2, HFe og AVU, og empirien er indsamlet på tre VUC'er fordelt jævnt i landet, så vi får en repræsentativ dækning. Der er tale om en kvalitativ undersøgelse bestående af fortællinger fra kursister om deres oplevelser af det særlige ved VUC. Fokus er på kursister, som har afbrudte uddannelser med i bagagen.

Hovedpointerne og centrale analyser fra undersøgelsen vil blive offentliggjort på årsmødets dag to, den 3. april 2020, samt i en mindre rapport, som vil kunne downloades på www.vuc.dk og www.cefu.dk. På årsmødet vil Anne Görlich og Oliver Tafdrup fra Center for Ungdomsforskning både give os analyser af det empiriske materiale samt illustrative eksempler fra kursisterne selv og udstikke bredere og mere overordnede pejlemærker for inkluderingen af unge med udfordringer i uddannelsessystemet. Hvis der er interesse for det, kommer CeFU-forskerne også gerne og fortæller om undersøgelsen på jeres skole, efter årsmødet og efter aftale.

Rapport om forskningsprojektet "At blive på sporet" fra DPU, Aarhus Universitet

Nu er den endelige rapport om forskningsprojektet "At blive på sporet: Nye perspektiver og bæredygtige løsninger på uddannelsesfrafald for unge voksne" fra DPU, Aarhus Universitet offentliggjort. Hvordan beslutter unge voksne, om de skal blive eller holde op på en uddannelse? Hvilke forhold har indflydelse på disse beslutninger? Disse spørgsmål har en gruppe forskere fra DPU i samarbejde med en række VUC'er og erhvervsskoler forsket i over en periode på næsten tre år. Rapporten samler op på analyser fra projektet.

Projektet viser at indsatser som gruppevejledning, gruppesamtaler og et tættere samarbejde mellem undervisere og vejleder har central betydning for elevernes sociale tilhørsforhold, tryghed og afklaringsprocesser. Projektet synliggør beslutningsprocessernes kompleksitet, og viser at der ofte er tale om overlapning mellem flere faktorer; målorientering, tilhørsforhold, faglig relevans, vedholdenhed og 'self-efficacy'. I rapporten beskrives bl.a. konkrete indsatser fra VUC-sektoren, som kan danne inspiration til at nytænke fastholdelsesindsatser på VUC'er. [Læs rapporten her.](#)

Interne seminarer, netværksmøder og konferencer

Første møde i VUC's Verdensmålsnetværk – sæt kryds ved den 28. april 2020

FN's verdensmål om bæredygtig udvikling adresserer det 21. århundredes grundlæggende globale udfordringer. Hos Danske HF & VUC vil vi gerne bidrage til, at verdensmålene bliver en naturlig del af undervisningen, integreres i den daglige drift og inddrages i den strategiske udvikling.

Vi er derfor ved at etablere et **VUC Verdensmålsnetværk**. Alle VUC-skoler kan blive medlem af netværket og **alle er velkomne, uanset erfaringer med at arbejde med FN's verdensmål**. Formålet med netværket er 1) At dele viden og erfaringer om at arbejde med verdensmålene - i den pædagogiske praksis, i driften og i organisationsudviklingen, 2) At **udvikle og videreudvikle** hvordan dette konkret kan gøres, samt 3) At **synliggøre** vores arbejde med verdensmålene på institutionerne og som sektor.

Første møde i VUC's Verdensmålsnetværk foregår den 28. april kl. 10-15:30 på HF & VUC Fyn. Program og tilmelding til netværksmødet er endnu ikke på plads. Men sæt straks kryds i kalenderen. I vil få mere information om netværket og vores første møde via mail, Danske HF & VUC's nyhedsbrev og www.vuc.dk. Kontakt Susanne Murning, smu@vuc.dk, hvis du er interesseret i at deltage i eller vil vide mere om netværket.

Konference om "Voksenlæring til et grønt, konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden" – den 13. maj 2020, HF & VUC Fyn i Odense

Bæredygtighed og grøn omstilling er for alvor kommet på dagsordenen. Det stiller krav om forandring og skaber behov for ny viden og nye kompetencer. Hvilken rolle kan og skal voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet spille i denne virkelighed? Det er spørgsmål som disse, vi vil blive klogere på og debattere på Voksenpædagogisk Forum forårskonference, som i år foregår den 13. maj på HF & VUC Fyn.

VUC Videnscenter tager aktiv del i planlægning og afholdelse af konferencen, og sikrer herved at VUC også er godt repræsenteret. Vi har i år gode folk med både i paneldebatten og i workshop. Kom og bliv klogere, og del viden og erfaringer med gode kolleger i sektoren og fra andre organisationer, der arbejder med voksenlæring, -pædagogik og -uddannelse. [Læs mere om konferencen og tilmelding her.](#)

VUC deler viden 2020 – Er uddannelse nøglen til social mobilitet?

Sæt allerede nu kryds i kalenderen d. 30. september 2020, for der afholder VUC Videnscenter sin årlige konference 'VUC deler viden'. Stedet er Severin kursuscenter, Skovsvinget 25, 5500 Middelbart, og tidspunktet kl. 10:00 – 16:00.

Der bliver lige nu arbejdet med planlægningen af arrangementet, og vi kan fortælle at årets tema bliver 'Social mobilitet'. I løbet af foråret vil vi lette sløret for konferencens program, og åbne op for tilmeldingen. Vi

lover at det som vanligt bliver godt, inspirerende og aktuelt.

FN's Verdensmål på VUC – webportal på www.vuc.dk

Danske HF & VUC har nu en webportal med relevant viden om og eksempler på, hvordan vi i VUC-sektoren kan sætte FN's verdensmål på dagsorden og arbejde med uddannelse for en bæredygtig fremtid – se fanebladet [FN's Verdensmål på VUC her](#).

Skriv eller ring endelig til Susanne Murning, på smu@vuc.dk eller tlf. 53544364 og fortæl hvordan I arbejder med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling på jeres skole. Så vil VUC Videnscenter sørge for at de gode erfaringer bliver delt i sektoren, og at der altid er god inspiration at hente på portalen. Skriv endelig også hvis I har forslag til indhold, noget I savner, ris og ros til portalen.

Har du et projekt VUC Videnscenter burde vide om?

VUC Videnscenter formidler forskning, god praksis, udvikling af og evalueringer om uddannelse og undervisning på VUC-området. Digitalt og analogt. Videnscentret vil gerne fungere som en videnscentrifuge, der skaber bedre fælles afsæt og mulighed for at vise den opgave vi løfter i VUC, samt understøtter og bidrager til udvikling af den pædagogiske praksis i sektoren.

Hvis I på jeres VUC har et relevant projekt, der er sprængfuld af god viden og erfaringer, der burde deles i VUC-sektoren, så send specialkonsulent i VUC Videnscenter, Susanne Murning, smu@vuc.dk en mail eller ring på tlf. 53544364.

Aktuelle projekter og udgivelser fra EVA

Der er de seneste måneder udgivet en række vidensnotater, udviklingsredskaber og rapporter fra EVA, som kan have interesse for jer ude på skolerne. Her kan blandt andet nævnes vidensnotat og udviklingsredskab om **professionelle læringsfællesskaber** i gymnasiet. Dokumenterne giver et overblik over de væsentligste pointer fra litteraturen om professionelle læringsfællesskaber – [læs mere her](#). I

forlængelse heraf er der også en rapport på vej om **Ledelse af samarbejde**, som sætter fokus på det kollegiale samarbejde og den pædagogiske leders ansvar og praksis i relation her. Denne vil blive offentliggjort til april.

For jer der arbejder med digitale kompetencer, vil evalueringen af projektet om **Digital dannelse og kompetenceudvikling (DiDaK)** være interessant. Det overordnede mål med projektet er at udvikle og afprøve indsatser, som kan understøtte arbejdet med at styrke elevernes digitale kompetencer i fagene og med at skabe en bred forankring på skolerne af en digital skolekultur. Fem gymnasier har gennemført et aktionsforskningsforløb. Projektet er igangsat af Styrelsen for It og Læring (STIL). Aarhus Universitet har stået for aktionsforskningen og kompetenceudviklingen af deltagerne. Og EVA har foretaget evalueringen. [Læs om denne her.](#)

EVA har i 2019 udgivet flere artikler, et inspirationshæfte samt en rapport om **elevtrivsel på de gymnasiale uddannelser**. I inspirationshæftet opsummeres fem resultater fra projektet, og ud fra disse resultater opstiller de en model for, hvordan man kan arbejde med at forbedre den faglige og sociale trivsel blandt eleverne på skolen. Modellen består af tre arenaer for arbejdet med trivsel: Fællesskaber på skolen, Undervisning og arbejdsformer samt Støtte og ressourcer. [Læs mere om projektet, artikler, hæftet og rapporten her.](#)

EVA har gennem en årrække fulgt **Forberedende Voksenundervisning (FVU)**, og er netop udkommet med en ny rapport med opdateret viden om aktivitet og deltagerprofil samt de kortuddannede deltageres videre uddannelsesforløb. Rapporten viser blandt andet at antallet af deltagere på FVU på ti år er mere end fordoblet. Men også at der blandt den største gruppe af voksne med svage læsefærdigheder kun er en relativ lille andel, som bruger FVU. EVA ønsker med rapporten at bidrage til, at FVU når flere voksne i målgruppen og herigennem styrker voksnes basale færdigheder og understøtter fortsat uddannelse. [Læs rapporten her.](#)

EVA har netop offentliggjort en rapport med resultater fra et forsøg med **karakterfrihed i gymnasiernes 1.g.-klasser**, som 15 skoler har deltaget i. Undersøgelsen viser, at to ud af tre elever føler sig mindre pressede af at gå i skole, når de ikke får karakterer. Samtidigt kan karakterfriheden styrke relationerne mellem eleverne, når sammenligning og konkurrence mindskes. Karakterfriheden og arbejdet med feedback kan også styrke lærer-elev-relationen, da eleverne i mindre grad ser læreren som en bedømmer og i højere grad som en faglig støtte. Undersøgelsen viser dog også, at det ikke er uden udfordringer at fjerne karaktererne for en periode. [Læs mere om projektet og rapporten her.](#)

Diverse anbefalinger – links, rapporter og bøger

Røgfri skoletid

Røgfri skoletid breder sig i uddannelsesverdenen og nu også i VUC-sektoren. Vi har derfor her samlet noget af den nyeste viden om og inspiration til arbejdet med Røgfri skoletid.

På [Hjerteforeningens hjemmeside](#) kan man se inspiration og anbefalinger til, hvordan man kan arbejde med røgfri skoletid og læse de nyeste rapporter om emnet. En af anbefalingerne er at indføre sociale alternativer til rygning på skolen, og fx inddrage elever i udviklingen af nye rammer for pauserne på skolen, så de ikke er centreret om rygning. På siden findes også videoer med undervisere og elever, der udtaler sig om at være på en uddannelsesinstitution med røgfri skoletid. På [Kræftens bekæmpelses hjemmeside](#) kan man bl.a. se et kort over, hvilke ungdomsuddannelser, der har indført Røgfri skoletid. På hjemmesiden [Røgfrit Syddanmark](#) kan man også finde inspiration til, hvordan man kan indføre røgfri skoletid samt skabeloner til konkrete handleplaner.

Vidensråd for Forebyggelse udgav i 2018 rapporten **”Rygning på erhvervsskoler – Det skal være federe at være ikkeryger”**. Rapporten samler op på dansk og international litteratur om forebyggelse af rygning blandt unge, og på analyser fra workshops med 200 erhvervsskoleelever. Litteraturstudiet gennemgår bl.a. evidensen for skolebaserede rygeindsatser og virkning af lovgivning omkring rygning. I de udførte workshops er røgfri skoletid et af de emner, der diskuteres. Rapporten afsluttes med et idekatalog, hvor der samles op på de 200 elevers ideer til arbejdet med at mindske rygning blandt unge. [Læs rapporten her](#).

Den netop udkommende rapport **”UNG19, sundhed og trivsel på erhvervsuddannelser 2019”** er den nyeste nationale kortlægning af sundhed og trivsel på erhvervsuddannelser. Fokus er i overvejende grad på rygning og trivsel. Afsnittet **”Holdning til rygning og røgfri skoletid”**, hvor elevernes holdning til røgfri skoletid og rygning afdækkes kan være af særlig interesse. [Læs rapporten her](#).

Ny bog om unges veje mod arbejdslivet ad snørklede stier

Ny bog viser, at uddannelsesvalg er en proces der tager tid, og at vejen til et godt arbejdsliv langt fra er entydig. Udvalget af uddannelser og arbejdsområder er meget større, end hvad ens familie har erfaring med, hvad man får at vide i skolernes uddannelsesvejledning og ad de mange officielle kanaler. Hvad man tror er det rigtige i dag, kan måske vise sig at være mindre oplagt i morgen. Fælles for alle valg og omvalg er dog, at de indvirker på, hvordan man forstår sig selv og verden. Dette perspektiv bliver udfoldet i bogen **”12 snørklede stier - om unges vej mod**

arbejdslivet” med fortællinger fra 12 unge om deres overvejelser, valg og liv fra deres opvækst og frem til i dag, hvor de er mellem 25 og 30 år.

I forlængelse af portrætterne følger en række sociologiske temaer om strukturelle forhold, der kan have indflydelse på de unges valg og liv. De unge kommer fra forskellige steder i Danmark – storbyen, provinsen og landområderne. De unges sociale baggrunde er ligeledes forskellige. Men fælles er, at de 12 unge ikke har gået den lige vej fra grundskole til en uddannelse og videre i job. De har alle gået ad mere snørklede stier til, hvor de befinder sig nu. To af de unge har gået på et VUC. Bogen udkommer i uge 13, [læs mere her](#).

Copyright © VUC Videnscenter 2020

Redaktør: Susanne Murning, smu@vuc.dk

[Opdater profil](#) | [Afmeld nyhedsbrev](#)

